

Konsulentbesøg hos alle Medlemmer*).

Af Konsulent, Landbrugslærer *Math. Nissen*, Graasten.

Siden 1860, da *Th. R. Segelcke* ansattes som Danmarks første Konsulent, og 1875, der regnes for den landøkonomiske Konsulentvirksomheds egentlige Fødselsaar ved *M. Dalls* Ansættelse i „Maribo Amts økonomiske Selskab“, er der sket en rivende Udvikling paa Konsulentvirksomhedens Omraade. Det ligger i dennes Natur, at der er Trang til og Brug for at samles og i Fællesskab drøfte de foreliggende Opgaver; det gælder saavel de rent faglige som de mere personlige. Det er da heller ikke første Gang, at Konsulenternes Arbejde er paa Dagsordenen ved Konsulentmødet.

I 1903 indledede 4 Foreningskonsulenter en Forhandling om „*Hvorledes har den lokale Konsulentinstitution udviklet sig, og hvilke Erfaringer er indvunden, der kan lægges til Grund for den fremtidige Virksomhed*“. Dette var en Redegørelse for de indvundne Erfaringer set fra Konsulenternes egen Synsvinkel.

I 1911 og 1926 er Konsulenternes Virksomhed igen paa Dagsordenen, og begge Gange er det førende Mænd fra det praktiske Landbrug, der fremsætter deres Syn paa Sagen. I 1911 holdt Kammerherre *Carl Bech* et Foredrag om „*Konsulentvirksomheden og dens Fremtid*“, og i 1926 holdt Forpagter *Chr. Sonne* Foredrag om „*Konsulentvirksomheden i Danmark*“, et Foredrag, der nærmest formede sig som et Jubilæumsforedrag for Konsulentvirksomheden som 50-Aars Jubilar. Begge Foredrag indeholder mange Udtalelser, der viser, at mange af de Problemer, der i Dag er brændende for den enkelte Konsulent i hans Arbejde, var det ogsaa den Gang.

*) Efter Foredrag ved Konsulentmødet paa Den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole den 25. Februar 1944.

Allerede i 1927 holder Konsulenterne M. K. Kristensen og N. Bonde Foredrag om „Konsulentvirksomheden i den nærmeste Fremtid“. Begge Foredrag er baaret af Ønske om og Tro paa fortsat god Udvikling trods økonomiske Vanskeligheder for Landbrugserhvervet og hele den landøkonomiske Virksomhed.

Naar man har opfordret mig til ved denne Lejlighed at paatage mig den Opgave at indlede en Forhandling om Emnet „Konsulentbesøg hos alle Medlemmer“, er Aarsagen den, at jeg i Efteraaret 1943 skrev en Artikel over samme Emne til vore Landbrugsblade. Det glæder mig, at de deri omtalte Spørgsmaal har berørt Forhold af saa aktuel Interesse, at man har ment det rigtigt at faa Spørgsmaalet draget frem her.

Selv om det forekommer mig, at den fremtidige Udvidelse af Konsulentvirksomheden i højeste Grad maa blive bestemt af, i hvor høj Grad man fra Landbrugets og ogsaa fra det offentliges Side vil yde økonomisk Støtte, saa maa det dog være rigtigt, at Konsulenterne i deres egen Kreds drager Problemerne frem. Konsulenternes eget Virke vil vel som tidligere trække den Linie, som Udviklingen vil følge. Det vilde være naturligst, om en ældre, erfaren Konsulent fremsatte sit Synspunkt; men det er mit Haab, at jeg som en af de yngre Konsulenter maa evne at fremsætte Tanker til videre Drøftelse og Overvejelse.

Netop i en Tid som den nuværende, hvor de Krav, der stilles til Konsulenterne i deres Arbejde, ofte synes at ligge noget ved Siden af det, der vel maa anses for det væsentlige, kan det være af Interesse at præcisere Hovedopgaven. For saa vidt man vil mene, at en Konsulents Hovedopgave nu er den samme som tidligere, kaster kendte Mænds Udtalelser fra Fortiden Lys over Dagens Emne. Lad mig først nævne, at i en af Landhusholdningsselskabet i 1877 til Indenrigsministeriet afgiven Betænkning udtales om Kravet til en Konsulent bl. a.: „Konsulenten maa besidde praktisk og teoretisk Uddannelse — dernæst en ad Erfaringens Vej erhvervet grundig Indsigt i det praktiske Agerbrugs forskellige Grene og Arbejder“ — og videre — „Konsulenten maa kunne paavirke andre, besidde en

af moden Overbevisning og af varm Interesse præget Fremtræden samt have let ved at tale." Det er ikke Smaating; men Fremstillingen er jo rigtig, og den bygger vel paa den Kendsgerning, at en væsentlig Del af Konsulentens Arbejde er Besøg hos Medlemmer. Paa hvilken anden Maade kan den „ad Erfaringens Vej erhvervede grundige Indsigt“ ellers faas?

Kammerherre *Bech* udtaler i sit Foredrag 1911: „Ja, hvad er en Konsulent? Han er vor Lærer, han er vor Fagmand, men han er ogsaa vor Ven, ikke mindst det sidste. Han skal sidde inde med en betydelig Kyndighed, have et velvilligt Sind og en fædrelandssindet Aand. Der skal hos Konsulenten, som vi Landmænd gerne vil have ham, være en vis Retlinethed; hans Fremstilling, hans Maade at være paa maa ikke være vaklende, men den maa dog være hensynsfuld; han skal ikke blot være den, der lærer og giver Undervisning, men man maa mærke, at han selv lærer paa samme Tid ved at tale med den praktiske Landmand og se hans Bedrift. Vi maa have en Følelse af, at han bruger sine Øjne, at han lægger Mærke til alt, hvad der er væsentligt for hans Opgave. Han maa gerne kritisere og rette — uhyre gerne; men vi vil gerne have, at han gør det dels velbegrundet og dels paa en saadan Maade, at vi mærker, at vi i ham har en Ven.“ Den samme Grundtone gaar igennem denne Udtalelse. Det er ved at besøge Manden og se hans Bedrift, at de nævnte Egenskaber maa erhverves.

Forstander *N. Bredkjær* skriver i 1935: „Hovedsagen for Konsulenterne er først og fremmest at vinde Landmændenes Tillid. Kommer der en Kontakt i Stand mellem de to Parter, vil der efterhaanden vokse en Vejledning og Raadgivning frem, især overfor alt nyt, som er i Fremmarch.“

Her tales der om Kontakten mellem Konsulenten og hans Medlemmer. Det er igen en Kontakt, der maa opbygges gennem Besøg hos Landmanden.

Er det stadig saadan, at Besøg ude omkring hos Landmændene er Kærnen i den lokale Konsulentvirksomhed, eller er der en Tendens til, at andre Opgaver optager mere og mere af Konsulenternes Tid? Spørgsmaalet er vanskeligt at besvare, fordi Svaret vil blive forskelligt, eftersom den ene eller den

anden Konsulent giver Svaret. Dertil kommer, at vanskelige Trafikforhold og de særlige af Forholdene fremstaaede Opgaver gør, at Konsulenternes Virkemaade ikke helt kan sammenlignes med den sædvanlige. Men hvordan er Konsulenternes egen Stilling til Spørgsmaalet: Besøg hos Medlemmer? — Ja, herom er det, Diskussionen skulde dreje sig. Jeg mener, at

hvis ikke det fremover bliver saadan, at Arbejdsvilkaaerne for Konsulenterne — og de landøkonomiske Foreninger selvfølgelig med — tillader en fortsat Udbygning af netop Besøg hos de enkelte Medlemmer, taber dansk Landbrug det væsentligste i den Hjælp, Konsulentinstitutionen yder i Produktionen og Økonomien.

Grunden til, at jeg skrev den nævnte Artikel og derigennem vel, at Emnet nu behandles her, var den, at ved et Bestyrelses- og Tillidsmandsmøde i Vis Herreds Landboforening, hvor ca. 20 praktiske Landmænd var til Stede, fremsattes Tanken om Muligheden for, at Konsulenten systematisk kunde aflægge mindst et Besøg aarlig hos alle Landmænd, der er Medlemmer af Foreningen. Drøftelsen af dette Spørgsmaal gav mig Anledning til at fremsætte en Del Tanker om det. Der blev ved Mødet talt baade for og imod en saadan Plan.

Jeg vil gerne straks bekende min egen Stilling til Spørgsmaalet. At systematiske Besøg ikke lige i Øjeblikket lader sig gennemføre af Hensyn til Trafikforholdene er givet. *Imidlertid tror jeg heller ikke, at Tiden endnu er moden til, at Konsulenterne begynder at gennemføre systematiske Besøg hos alle Medlemmer*; vi skal ikke ligefrem paatvinge vor Vejledning, hvis man ikke ønsker den, men vi skal være med til at modne Tiden til, at det bliver, som det nu er i Græsmarkssektionen, at det at være Medlem af en landøkonomisk Forening bl. a. betyder et aarligt Besøg af Konsulenten. Dette Maal maa ikke — trods øjeblikkelige Vanskeligheder og det, at Maalet ikke endnu kan naas — tabes af Syne. Føler Ledelsen af en Forening, at Tiden er inde til et Fremstød paa

dette Omraade, kunde man f. Eks. gøre Medlemmerne opmærksomme paa Forholdet og faa dem til at tage Stilling til det ved Udsendelse af Spørgekort om, hvorvidt et Besøg af Konsulenten ønskes f. Eks. i det kommende Sommerhalvaar. Hergennem kan Vejen banes for systematiske Besøg, uden at der gøres Skade; og de Medlemmer, der ikke plejer at gøre Brug af Konsulenten, gøres opmærksom paa, at ogsaa for dem staar han til Raadighed.

Der tænkes i denne Forbindelse kun paa Foreningens Medlemmer. Medlemstallet i vore Foreninger — baade Landboforeninger og Husmandsforeninger — er i disse Aar i stadig Stigning, hvilket vi hilser med Glæde, og der er al god Grund til fra alle Sider at virke for at naa det Maal nærmere og nærmere: alle danske Landmænd Medlemmer af enten en Landboforening eller en Husmandsforening; men de, der stadig holder sig uden for, maaske endog trods Paavirkning fra forskellig Side, har jo paa en Maade tilkendegivet ikke at ville have noget med Foreningsarbejdet at gøre, og vi har da vist Raad til at skelne skarpere mellem Medlemmer og Ikke-Medlemmer, end det de fleste Steder er Tilfældet. De mange „nye Ting“, som Udfyldning af Skemaer og lignende, der paalægges Konsulenterne i disse Aar, er ofte med til at mindske Forskellen mellem den Nytte, Medlemmer og Ikke-Medlemmer har af Foreningens Arbejde. Det er næppe rigtigt at gøre Skellet mellem Medlemmer og Ikke-Medlemmer mindre. Samme Synspunkt bør Konsulenterne ikke anlægge over for Spørgsmaalet Landboforeningsmedlemmer og Husmandsforeningsmedlemmer; vi bør af al Evne udjævne dette Skel.

Jeg nævnte Græsmarkssektionen som Eksempel paa systematisk gennemførte aarlige Besøg. Jeg vil hævde, at Græsmarkssektionens væsentligste Betydning altid har ligget netop deri; men dette kan jo ikke endnu helt overføres paa den lokale Konsulentvirksomhed, idet Græsmarkssektionens Medlemmer vel oftest melder sig som Medlemmer netop for at faa dette aarlige Besøg af en Fagmand. Det er ofte ikke Motivet for Tilmeldelse til en Landbo- eller Husmandsforening, men for at nyde Gavn af de mange andre Foranstaltninger.

Enhver Konsulent ved, at det ofte er de Landmænd, der har mindst Brug derfor, der benytter Konsulenten mest; ja, vi kender ogsaa Eksempler paa en Benyttelse i Tide og Utide, saa det grænser til, hvad vi vel kan tillade os at kalde Misbrug. Selv om Konsulenten selvfølgelig altid maa staa til Raadighed, naar det tiltrænges, kunde systematisk gennemførte Besøg virke til en mere ligelig Fordeling af Konsulentens Arbejds-kraft til Medlemmerne.

Vi ved, at der er ikke saa faa Medlemmer, der er glade for at faa et Konsulentbesøg, og hos hvem Konsulenten virkelig ogsaa kan gennemføre Forbedringer, men vedkommende Medlemmer hører ikke til de, der endnu føler Kontakten med deres Konsulent og anmoder derfor ikke om et Besøg. Her vil det systematiske Besøg glæde, ja sikkert begge Parter.

Netop ved Besøg er der Lejlighed til at give den Vejledning, der er afpasset efter Manden og hans Bedrift; Forsøgsresultater maa vurderes og sorteres efter Praksis og bliver det kun fuldtud, hvor der er fuld Kontakt. Samtidig udnyttes Muligheden for, at ogsaa Konsulenten lærer og vinder Erfaring.

Selv de smaa Markmøder kan ikke erstatte Besøgene, omend disse Møder vel er den bedste Erstatning.

De altoverskyggende Vanskeligheder for Gennemførelsen af Besøg hos alle Medlemmer er de økonomiske og derigennem de arbejdsmæssige.

Det er en Kendsgerning, at mange Konsulenter lønnes daarligt. Naar det volder Vanskelighed at skaffe ordentlig Løn til Konsulenterne nu, vil det vel blive endnu vanskeligere at skaffe Løn til flere Konsulenter og Assistenten. Og vi kan ikke hylde den Udvikling, at hvor der bliver økonomisk Mulighed, ansættes en Mand mere, naar ikke den hidtil ansatte faar Løntillæg, om dette maatte være tiltrængt. Kunde man tænke sig at indskrænke en Del af de Arbejder, der nu beslaglægger en stor Del af Tiden? Af de Arbejder, der kræver megen Tid, skal nævnes: Forsøgsarbejdet, Jordbundsundersøgelserne, landøkonomisk Ungdomsarbejde, Frøsalg m. m. Vi kan ikke ønske nogen af disse Arbejder indskrænket. Forsøgs-

arbejdet er stadig ofte en Konsulents Nøgle ind til den mere personlige Forbindelse med Medlemmer, og vi kan ikke undvære den Vejledning, Resultaterne giver os; dem bygger vi jo paa i vor Vejledning til Landmændene.

Men baade til dette Arbejde og til Udtagning af Jordprøver kan der anvendes Assistenten, saa Konsulenten, der maa forudsættes at give den bedste Vejledning ud fra Kendskab til sin Egn og gennem Erfaringer, har Tid til at aflægge Besøg. Ja, det bør endog være saadan, at skal der udtages Jordprøver hos en Mand, Konsulenten ikke tidligere har været i Kontakt med, maa der være Tid til selv at komme ud paa Ejendommen for om muligt at komme i mere direkte Forbindelse med Manden.

Frøsalg er ikke egentlig Konsulentarbejde, men kan ogsaa være medvirkende til, at Konsulenten kommer i Forbindelse med Medlemmer. Desværre er Frøsalget dog ofte nødvendigt af Hensyn til Foreningens Økonomi.

Det landøkonomiske Ungdomsarbejde varetages nu ofte af særlige Konsulenter; Ungdomsskoleundervisningen er det naturligt, at Konsulenten deltager i, hvilket heller ikke væsentligt skulde paavirke Tiden til Besøg, idet der stærkest muligt maa arbejdes hen til, at Besøgene — i alle Tilfælde for Planteavlens Vedkommende — gennemføres om Sommeren.

Hvis systematiske Besøg skal gennemføres eller blot, at Konsulentbesøgene stærkt skal udvides, maa Konsulentomraaderne for Landet som Helhed gøres betydeligt mindre. Jeg ved det ikke, men jeg kunde tænke mig, at en stor Del af de Konsulenter, der har de store Omraader, maaske vil føle Vemod ved en Indsnævring af Arbejdsområdet. Men hvis ikke det er Fremtiden, at Konsulentstaben forøges, vil det sige, at den højt berømmede Udvikling i den danske Konsulentvirksomhed standser.

Konsulentvirksomheden i Danmark dokumenteres altid gennem Tal for det samlede Antal Konsulenter i Landet. Forpagter *Sonne* byggede stærkt paa Tallene som Udtryk for Fremgangen i de 50 Aar til 1926. Forstander *Gaardmand* fremhævede den talmæssige Fremgang i sin landøkonomiske Maanedsover-

sigt i Radioen for nylig. I November Maaned 1940 udtalte Forstander *Johs. Petersen-Dalum* i et Radioforedrag bl. a.: „Det forekommer mig, at der ikke i det nuværende Slægtled tidligere har forekommet Situationer, hvor Konsulenthjælp har været saa værdifuld som netop nu; hyppigere Konsulentbesøg, ja ligefrem regelmæssige Konsulentbesøg, tror jeg, vilde være af stor Betydning — derfor, brug de Konsulenter, vi allerede har og lad os overveje Muligheden af at faa ansat flere. Det er vigtigt som aldrig før, at det danske Landbrugs Bedrifter giver saa stort Udbytte, som det under de givne Forhold er muligt. Foredragsmøder, Telefonoplysninger, Kursus kan alt-sammen gøre sin Nytte, men den direkte Samtale med den enkelte Mand i selve Bedriften vil være endnu bedre.“

Ja, det er rigtigt, og Gennemførelse er mulig, naar vi igen faar gode Trafikforhold, og saafremt Landbruget og eventuelt Staten vil yde de økonomiske Bidrag, der kræves. Lad mig om Trafik sige: *Det er ikke en heldig Ordning, at Konsulenten af sin egen Løn skal betale alle Kørselsudgifter.* Vi, der maa det, ved, at da vi kørte Bil, blev den økonomiske Stilling den, at jo mere energisk Arbejde desto mindre Løn; det er en Hemsko at sætte paa Konsulentens Vilje til at virke.

Jeg har i særlig Grad tænkt paa Planteavlskonsulenten, men Planteavl og Husdyrbrug maa jo i Vejledningsarbejdet virke Side om Side, som de gør det i Landbrugsbedriften. I Konsulentvirksomhedens Barndom var det altid Husdyrbruget, der diskuteredes, hvor Konsulentarbejdet var paa Dagsordenen. Ved de nævnte Forhandlinger i 1903 blev Planteavlen skænket en ubetydelig Omtale; men allerede i 1911 siger Kammerherre *Bech*, at nu er det nærvædt, at det er Planteavlen, der har taget Hovedinteressen. Forpagter *Sonne* er i 1926 inde paa Forholdet og siger meget interessant: „Malkekvægets Fodring er et saa afgørende Led af vort Landbrugs Driftsøkonomi, at der maa gøres det mulige for at bringe den i fuldgod Orden. Vor Planteavlskonsulent har som normal Arbejdsopgave at fremskaffe meget og billigt Grovfoder. Men som Forholdene stiller sig, kommer vi til at beslaglægge hans Vejlederevne ogsaa under den Form, at han hjælper til med ogsaa at faa

Grovfoderet udnyttet bedst muligt gennem Medvirkning ved Udarbejdelsen af en rationel Foderplan for de enkelte Landbrug."

Konsulent *Bonde* er i 1927 inde paa samme Emne, og ogsaa han anbefaler stærkt, at den direkte Vejledning angaaende Foderplanlægning o. lign. faar større Udbredelse. *Bonde* nævner forøvrigt Kontrolassistentene; — maa jeg saa som Sidebemærkning udtale, at det er beskæmmende, at vi i Professor *Lars Frederiksens* Fædreland ikke er naaet længere, end vi er med Hensyn til Uddannelsestiden for Kontrolassistenter; det, der svarer til 9 Mdr.s Landbrugsskoleophold, skulde man ikke synes, er for stort et Krav.

De Meddelelser, der i disse Aar udsendes fra Forsøgslaboratoriet med Foderplaner for Kvæg og Svin, er gode og kunde blive et meget værdifuldt Bidrag til bedre Fodring af Dyrene; men hvor mange Landmænd kan og vil lægge en Foderplan. Ogsaa her er Konsulentens Besøg det vigtigste. Vort Landbrugserhverv bliver efterhaanden saa kompliceret og Landbrugsteorien efterhaanden saa stærkt udbygget, at det er vanskeligt for den enkelte Konsulent helt at være å jour inden for alle Grene af Landbrugsbedriften; men kan Planteavlskon-sulenten gøre det, kan jeg ikke se rettere, end at han maa hjælpe ved Foderplanlægning, hvor det ønskes, og anden Hjælp ikke staar til Landmandens Raadighed. Men helst bør Husdyrbruget have sine Konsulenter. Med Fare for at blive misforstaaet vil jeg hævde, at medens Husdyravlen har sine mange dygtige Konsulenter, har Husdyrbruget, hvorved jeg særlig tænker paa Fodring, Malkning o. s. v., ikke mange Konsulenter. Det virker da heller ikke opmuntrende, at der i 7 Punkter for en Arbejdsplan til en Kvægavlassistent ansat i Tønder Amt i Efteraaret 1943 som et 6. Punkt staar: Raad-givende Virksomhed for den enkelte Landmand, saa vidt Tiden tillader. Ja, det nødvendige Arbejde vedrørende det kontor-mæssige for Avlen maa først udføres — selvfølgelig; men dernæst er det et Spørgsmaal om Tid, hvorvidt der kan aflægges Besøg hos Medlemmerne. Men til syvende og sidst er jo ogsaa dette et Økonomispørgsmaal.

Jeg berørte Forholdet Landboforeningskonsulenter kontra Husmandsforeningskonsulenter; til Trods for at dette er et noget „kildent“ Emne, tror jeg, det maa tages med i Betragtningerne.

Det vilde være interessant, om man kunde analysere Konsulenternes egen Indstilling over for dette. Paa Forhaand skulde man vel vente, at ingen Konsulenter har Grund til at uddybe Kløften mellem disse Organisationer. Det er vel oftest Tilfældet, der bestemmer, hvilken af disse Organisationer Konsulenten tilknyttes. Lad os et Øjeblik se stort, se ideelt paa Spørgsmaalet. Kan vi da andet end mene, at for dansk Landbrug — ja — for Landbrugets hele Stilling i vort Samfund var det eneste rigtige kun een Form for landøkonomisk Forening. Tænk om Landboforeninger og Husmandsforeninger kunde gaa op i hinanden og f. Eks. i Navnet landøkonomiske Foreninger.

Der er noget i Vejen med en Konsulents Indstilling over for Opgaven, om ikke han føler samme Glæde ved at kunne hjælpe med et godt Raad til en Husmand som til en Storbonde.

Konsulenterne kan ikke faa Kløften mellem de to Organisationer til at forsvinde, men de kan, og de bør være at finde paa den Side, hvor der trækkes frem til bedre og bedre Samarbejde; jeg skal ikke skjule, at jeg finder den Form bedst, om Konsulenten overtager alle Planteavlsinteresser — som Planteavlskonsulent — inden for Omraadet, ikke faa Steder er dette jo ogsaa Tilfældet, og vi har flere udmærkede Eksempler paa, hvordan dygtige Konsulenter i deres Virke forstaar at faa netop det rette Samarbejde i Gang mellem Husmandsforeninger og Landboforeninger. Hvor dette sker, vil en Udvidelse af Konsulentbesøgene kunne ske paa et mere rationelt Grundlag, end hvor Konsulenterne spilder Tid og Kræfter paa noget, der ofte smager af Konkurrence.

Konsulenterne maa ikke bære Ved til det Baal, der nærer Splid mellem Ejendomsstørrelserne i vort Landbrug, og som ofte blusser op i en Grad, der nærmer sig det uværdige for danske Landmænd. Lad dette være sagt i al Fordragelighed i vor egen Kreds.

Vi kan ikke ønske ensrettede Konsulenter, og det maa altid

være saadan, at de Arbejdsopgaver, der i særlig Grad gøres en Indsats paa, staar i Forhold til Konsulenternes særlige Interesser og Evner. Men gid Forholdene maa tegne sig saadan for dansk Landbrug, at der bliver tilfredsstillende Økonomi og herigennem Lyst til at arbejde med paa Fremskridtene. Der vil da skabes Mulighed for, at Konsulentbesøg bliver det væsentlige i Konsulentens Arbejde, uden at der derfor lægges saa stærkt Beslag paa Tiden, at der ikke er Mulighed for ved Studier af Beretninger og Artikler m. m. stadig at være å jour ogsaa med de mere videnskabelige Problemer i Landbruget. Heller ikke maa man glemme, at det Arbejde, en Konsulent gør ved at gennemføre mange Besøg, ofte er af større Værdi for Landbruget paa hans Egn, end det Arbejde, der mere direkte kan belyses talmæssigt gennem Antal Forsøg, Antal Jordprøver, hkg Fremavlskorn o. s. v.

Vi føler Glæden ved at følge med den interesserede Landmand over hans Marker og gennem hans Stalde, Glæden over at kunne hjælpe med et godt Raad og Glæden over selv at lære. *Det er denne Vekselvirkning mellem Konsulenten og den praktiske Landmand, der ofte regnes for den væsentlige Grund til, at netop danske Landmænd saa hurtigt erkender og følger Forsøgsresultaterne. Denne Vekselvirkning vil ogsaa fremtidig ske bedst gennem Besøg hos Landmændene.*
